

de havde Udgifter. Svad vil da ske? han kan ikke betale, og jeg kan ikke skjønne rettere, end at der maa ske det, som altid sker, naar Folk ikke kunne betale, deres Eiendom maa stilles til Evangsauktion og bliver solgt, maasse uden at der kommer en Skilling ud udover Prioriteterne. Og den, der skal have Skaden erstattet, hvorledes skal han faae sine Penge? Jeg kan ikke se, at han har Andet at holde sig til end til den, som har nydt Fordelen. Og hvor skal Kommunen faae sine udlagte Penge? Jeg kan ikke se det, den maa ogsaa tabe sine Penge. Dette, at man vil paa-lægge en Mand, fordi han har vundet en Fordel, som han maasse slet ikke anerkjender for at være en Fordel, som maasse i Virkeligheden slet ikke er det, og som under de for ham givne særlige Omstændigheder er til største Skade for ham, saa at man nøder ham til at forlade Gods og Eiendom, blot for at tilfredsstille en Vandregulering, det tror jeg virkelig er at gaa Grundlovens § 82 for nær, jeg kan ikke skjønne rettere. Naar man endda havde taget det paa den Maade som i en senere Paragraf, at man gjorde Landvæsenkommissionen til den, der regulerede hele Forholdet, og som havde Forpligtelse til at udbetale til den Skadelidte den Erstatning, han skulde have, kunde Forholdet maasse jevnes paa den Maade, at Amts-reparationsfonden gav Vedkommende Kredit for de Penge, han havde at betale, og saa succesfve fik dem ind; men det findes der ikke et Ord om i Lovforslaget, der staar kun den almindelige Grund-sætning, at den, der faar Fordelen af Regulering, skal betale til den, der lider Skade derved. Det ses ikke engang, at Landvæsenkommissionen kan optræde som mæglernde, det ser næsten ud, som om den Skadelidte skal holde sig direkte til den, der formentlig har Fordel deraf. I det Hele synes jeg, at dette Punkt er saa uklart, at jeg ikke kan skjønne, at det er muligt, at denne Paragraf kan gaa gennem dette Thing saaledes, som den er. Jeg skal lægge mindre Vægt paa det næste Punkt, skjøndt det ganske vist ogsaa rører ved Grundlovens § 82, det er Sagen om Mager-læg. Jeg skal erkjende, at Landvæsenkommissionen kan være berettiget til ved en saadan Regulering at foretage mindre Magerlæg, som ganske vist kun finde Sted med Hensyn til ganske smaa Bagateller, og naar der findes den Bestemmelse, at det kun kan ske, forsaavidt der er det samme boniterede Areal, skal jeg erkjende, at nogen væsentlig Ulempe ikke kan opstaa, ihvorvel det altid kan hende, at den, som f. Ex. faar et boniteret Areal med et Indhold af 10 Tdr. Land slet Sandjord for 1 Tde. Land udmærket Jord, og det første maasse oveniud er fraliggende, er i højeste Grad brystholden. Det er imidlertid Noget, der maasse lettere jevner sig i Praxis end det andet Tilfælde; thi det kan jeg i det praktiske Liv slet ikke finde nogen Udvælt paa, og jeg kan ikke skjønne, at det gaar an at tage en Bestemmelse som den

her foreliggende. Det er muligt, at den kan for muleres anderledes, eller at der kan bringes andre Regler frem, saa at Loven kan passere; men som den her er, tror jeg ikke, at det er muligt for nogen lovgivende Forsamling at gaa ind paa den. Siden jeg er inde paa dette Spørgsmaal om Grundlovens § 82, skal jeg endnu dvæle lidt ved den særlige Expropriation, som er foreskrevet, hvor Fabrikinteressjer, om jeg saa maa sige, komme i Kollision med Landvæseninteressjer. Jeg tror, at v'Herrer have haft meget stor Uret, naar de antage, at denne Lov ubelukkende er en jydsk Lov. Den er ganske vist udgaaet fra jydsk Initiativ og bærer ogsaa Spor af at være, hvad man kalder en Velighedslov; men den finder sin fuldkomne Anvendelse ogsaa paa Forholdene andetsteds. Vi behøve ikke at gaa ret langt, vi behøve blot at se paa det Vanddrag, som strækker sig fra Juresøen over Frederiksdal, Bagsværd Sø og ned til Lyngby Sø, og paa det Vandløb, der fra dette Vanddrag falder ud i Drefund. Dette Vandløb driver 5 kostbare Anlæg i Lyngby, Brede, Fuglevad og Papirfabrikerne Nholm og Strandmøllen. Der er repræsenteret ganske alvorlige Interessjer. Nu sætter jeg, at der der er en Lendents til, at Landbointeressjerne ville træde op mod Fabrikinteressjerne, saa vil det jo komme til et ganske alvorligt Sammenstød, naar denne Lov kommer til at foreligge i denne Stikkelse. Lad os sætte, at f. Ex. et Tusind Tønder Land dels indvindes, dels virkelig forbedres, dersom Flodmaalet sænkes i Lyngby Sø; saa er det efter de høje Priser, der navnlig i de senere Aar har gjort sig gjældende med Hensyn til Landeiendomme her ved Kjøbenhavn, ganske overordentlig store Verdier, der her bliver Tale om at indvinde, saadant Noget som indtil 1—2 Mill. Kr. Paa den anden Side staa disse særdeles værdifulde Fabriker, blomstrende Etablissementer, som repræsenterer, Gud ved hvor betydelige Summer. Naar disse 2 Interessjer nu tørne sammen, saa vil maasse den høitærede Minister være tilbøielig til at sige: De landøkonomiske Interessjer ere Almenvæltet, Fabrikinteressjerne maa vige. Jeg tror dog ikke, at det vil kunne gaa an saadan ganske i Almindelighed; men jeg vil spørge, om, naar det nu kom til Lagation — her er jo nemlig Bestemmelser i denne Lov om, at naar Expropriation skal finde Sted, skal der gaa en Lagering forud, og man har, for at være særdeles forsigtig, bestemt, at Lageringen skal foregaa ikke saaledes, som det sædvanlig sker, af to Mænd, men af tre. De skulle udmeldes af Retten paa sædvanlig Maade. Men nu spørger jeg den ærede Indenrigsminister, hvad den sædvanlige Maade er, om det er efter Loven af 19de Marts 1869 om Umyndiges Midler, eller om det er efter den ældre Lov af 1828, eller hvad er det for en Lov? Jeg tror ikke, at Nogen kan sige, hvad den sædvanlige Maade er for Tiden. Skal det være efter Loven om Umyndiges Midler,